

23,640

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИЯ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ И КООПЕРА-
ТИВНАТА ЦЕНТРАЛА НА ЛОЗАРИТЕ ВЪ БЪЛГАРИЯ-СОФИЯ

LOSARSKI PRÉGLÉDE

PLEVNA — Bulgarie

(Revue de l'Union viticole et de la
centrale cooperative des viticul-
teurs en Bulgarie, Sofia—Bulgarie)

LOSARSKI PREGLED

PLEWEN — Bulgarien

(Zeitschrift — organ des Bulgarischen
Weinbauverbundes und der
Genossenschaftzentrale der Winzer
in Bulgarien, Sofia — Bulgarien).

Редакторъ :

ГЕОРГИ К. ЧЕРВЕНКОВЪ

КНИЖКА 1.

ГОДИНА XXIV (1939)

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ — ГР. ПЛЪВЕНЪ

Кооперативна Централа на лозаритъ въ БЪЛГАРИЯ

СОФИЯ, ул. „Мария Луиза“ № 42.

Телефони: № 4-16-72 и 3-16-73.

Телегр. адресъ: „Лозцентралъ“.

Предлага на най-износни цени и условия:

СИНЬ КАМЪКЪ, РАФИЯ — неосукана екстра маджунга и осукана — ананасавъ, **СЪРДА** на прахъ двойно рафинирана вентилирана 87° шансела.

ПРЕПАРАТИ за защита на растенията отъ болести и неприятели: **Колинъ**, **Арзола**, **Сурфароль**, **Таноль**, **Плодородъ** и др.

ХИМИКАЛИ и **МАТЕРИАЛИ** употребявани въ винарството — калиевъ метабисулфидъ (кристиали и таблетки), натриевъ бензоатъ, танизолъ, танинъ, желатинъ, азбестъ, откислители, еноцианинъ (боя за червени вина), сърни фитили, канели, тапи и пр.

КВИКЗОЛЬ — американски препаратъ за бързо и идеално бистрене на вина и ракии.

ГРОЗДОМЕЛАЧКИ, роначки — мелачки, гроздови преси, винарски помпи и маркучи.

ГУМЕНИ МАРКУЧИ — винарски, градински и др. отъ различни размѣри — армирани външно съ телена спирала и вътрешно спирални.

ПРЪСКАЧКИ за лозя и овощни дървета, маркучи и части за тѣхъ.

СЪРОПУХАЛКИ — грѣбни и ржчни.

Колцувачи, ножчета, ножици и триончета.

Ножички за чистене на грозде.

Лозарски плугчета.

Изкуствени торове.

Лозарска, винарска и овощарска литература.

Информационна винарска служба.

Всички поржчки се изпълняватъ

най-добросъвестно и бързо.

Лозарски Преглед

635.
8/142

Органъ на Българския лозарски съюзъ и Кооп. центра на лозарите въ България — София

Годишънъ абонаментъ 50 лв. Редакция и администрация -- Плъвенъ

Losarski Préglaede (Revue de l'Union viticole et de la coopérative des viticulteurs en Bulgarie, Sofia — Bulgarie)

Losarski Pregled (Zeitschrift — organ des bulgarischen Weinbauverein des und der Genossenschaften der winzer in Bulgarien, Sofia — Bulgarien)

Редакт.: Г. К. Червенковъ. Ред. ком.: проф. Н. Недѣлчевъ, Ив. Георгиевъ, Н. Мънковъ, Б. Ив. Бѣлчевъ, А. Бойчиновъ, Ив. Добревъ, и Л. Д. Петковъ.

СЪДЪРЖАНИЕ: Къмъ абонатите. Министъръ Багряновъ — редакцията. Тържище на десерто грозде въ южно французко село — Проф. Н. Недѣлчевъ: Конференция на лозаро винарските кооперации — Ив. Лѣвичаровъ. Върху проблема за плащането на тазгодишната винена реколта — Ив. Георгиевъ; Мѣрики за подобрене цените на вината — Ат. Бойчиновъ; Насоки въ производството на лозовия материал у насъ — Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ; Организация и метод на предупредителната служба за борба съ маната въ Франция — Интервю съ френски лозарь — Н. Недѣлчевъ; Организация и развитие на винарските кооперации въ Южна Франция — Ат. Бойчиновъ; Изводки отъ речта на Ст. Стателовъ Лъсковъ — нар. представител; Резолюция; положението на пазара; Хроника и нови книги.

Къмъ абонатите.

Списание „Лозарски прегледъ“ встъпва въ XXIV (24) — 1939 годишнина, ще излиза редовно и ще просвѣщава и ръководи лозаря въ тежката му борба за поминъкъ.

Малкия му абонаментъ позволява да се получава отъ всѣки лозарь.

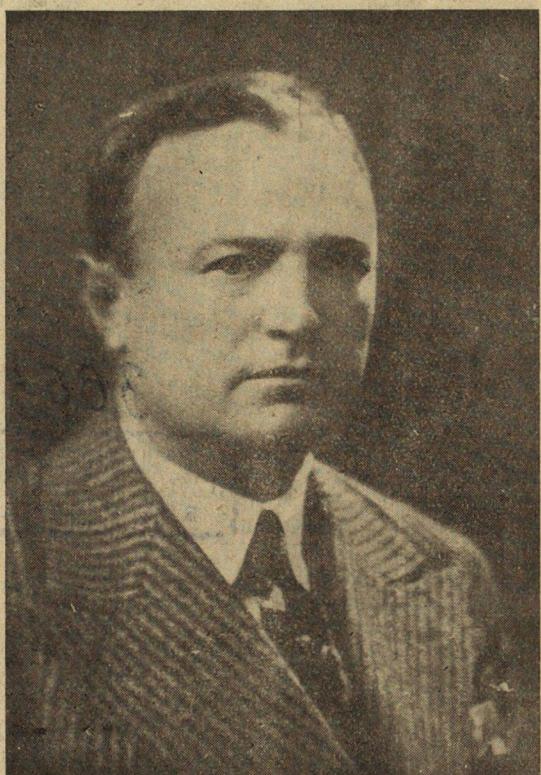
Безъ просвѣта и борба за защита на общите интереси на българското лозарство, отдѣлния лозарь не ще успѣе да запази поминъка си.

Дългъ и въ интересъ на всѣки лозарь е да го получава, чете, заплаща и проагитира.

Български лозари,

Подкрепете просвѣтиеля и защитника си сп. „Лозарски прегледъ“, като предплатите веднага абонамента си чрезъ вносна бележка по наша пощенска чекова сметка № 878.

Редакцията.

Г-НЪ ИВАНЪ БАГРЯНОВЪ, новиятъ министъръ на земедѣлието е роденъ въ 1891 г. въ гр. Разградъ, кѫдето е получилъ основното си образование. Следъ това, постъпилъ въ военното училище, кое то завършилъ съ успѣхъ и постъпва въ 1912 г като офицеръ въ I-ви артилерийски полкъ. Той е взелъ участие въ дветѣ войни за обединение на българския народъ, като офицеръ отъ I артилерийски полкъ. Завършилъ е юридическиятъ факултетъ въ София и следвалъ агрономическиятъ факул-

тетъ въ Лайпцигъ, кѫдето се е въоръжилъ съ достатъчни знания по земедѣлието.

Той има образцово земедѣлско и семепроизводно стопанство въ с. Воденъ, Разградско, и с. Избулъ, Н.-Пазарско, въ които се отглеждатъ сортове пшеници, произвеждатъ се зеленчукови семена, семе отъ кръмно цвекло и др., а сѫ застѫпени и новите култури — мента, лавантула и др. Неговата работа въ земедѣлското стопанство го издигна като голѣмъ общественъ и стопански деятель и той бива избранъ за Председателъ на Областната земедѣлско-стопанска задруга въ гр. Шуменъ, влиза въ управителния съветъ на съюза на задругите, бива избранъ за народенъ представител и председателъ на земедѣлската камара въ гр. Шуменъ, а въ последната реконструкция на кабинета зае поста Министъръ на земедѣлието и държавните имоти.

Министърътъ на земедѣлието, Иванъ Багрияновъ познава добре нуждите на нашето земедѣлско стопанство, той обича плодородната наша земя и има непоколебимата воля да работи за материалното и духовно издигане на нашето

село. Проблемите на нашето дребно, бедно и задължнѣло земедѣлско стопанство могатъ да се разрешатъ успѣшно само съ общи усилия на нашата интелигенция. Недѣзитѣ на нашето земедѣлско стопанство сѫ голѣми и за тѣхъ носятъ еднакво отговорностъ бившиятъ и настоящи правителства, както и всички наши дѣржавници. Земедѣлието е основенъ поминъкъ на нашия народъ, върху него се градятъ устоитѣ на нашата дѣржава, затова то трѣбва да бѫде първа и най-важна грижа на всички правителства и всички наши обществени деятели. Министръ Багряновъ има здрави разбиранія и никой не ще го отклони да служи на нашето земедѣлие, на нашия народъ и на нашата дѣржава. Ние твърдо вѣрваме, че той въ желанието си да разреши голѣмитѣ надежди и палиящи проблеми на нашата земя, нѣма да бѫде увлечень и изхабенъ въ ежедневнитѣ дребулии на нашата действителностъ. Въ своята отговорна работа той ще се ржководи огъ здравото чувство на обективностъ и упорито ще тѣрси истината, за да не бѫде повлиянъ отъ внушения на многото самозвани доброжелатели.

Нашето лозарство е въ периодъ на организиране и изграждане, то трѣбва да бѫде обществено защитено, като масовъ народенъ поминъкъ, който дава хлѣбъ и припитание на стотици хиляди дребни стопани.

Лозаритѣ отъ цѣла Бѣлгария вѣрватъ и очакватъ новиятъ министръ на земедѣлието да проведе бѣрзи и сигурни мѣрки за закрепаянето на дребния лозарски поминъкъ.

РЕДАКЦИЯТА.

Списание „Лозарски прегледъ“, съ настоящата I-ва книжка започва XXIV—24—1939 годишнина.

Улеснете редакцията!

Настоящата I-ва книжка се изпраща на всички издѣлжили се миналогодишни абонати, съ надежда че ще го получаватъ и изплатятъ и тая година*.

Абонамента се предплаща, затова съ получаванието на книжката, желающитѣ да го получаватъ, трѣбва веднага да се издѣлжатъ, като предадѣтъ на пощата 48 лв. и 2 лв. за превода—всичко 50 лв. съ вносна бележка по наша пощ. чекова смѣтка № 878, или чрезъ пощенски записъ.

Нежелающитѣ да го получаватъ се умоляватъ веднага да вѣрнатъ тая книжка, като се зачеркне съ тѣнка линия адреса (за да се чете) и пише подъ адреса „Обратно редакцията—Плѣвенъ“, безъ да лепи марка и така се предаде на пощата.

Най-удобно се изплаща абонамента чрезъ наша пощ. чекова смѣтка 878, или като се предаде на дѣржавния агрономъ.

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Тържище на десертно грозде въ южно француско село.

Въ гр. Монпелие (южна Франция), съществува синдикатъ (сдружение) на производителите на десертно грозде, отъ департамента Еро. Въ желанието си да посетя едно тържище на десертно грозде въ района, обърнахъ се за сведения къмъ сдружението. Отъ тамъ научихъ, че въ производителните пунктове на десертни грозда ставатъ всѣки денъ тържища, въ определенъ часъ за всѣки пунктъ, за да може купувачъ да посети нѣколко тържища презъ деня: Така, въ с. Пуже—6·30 ч. Клермонъ Леро — 7·30 ч. Жинякъ — 8·30 ч. и пр., въ Вилньовъ ле Магелонъ — последно тържище — въ 14·30 ч.

За да имамъ представа какъ става предлагането на десертното грозде на тържищата и самата продажба, на 25 VIII т. г., посетихъ тържището въ Вилньовъ ле Магелонъ, село, отстоящо на 10 км. югозападно отъ Монпелие.

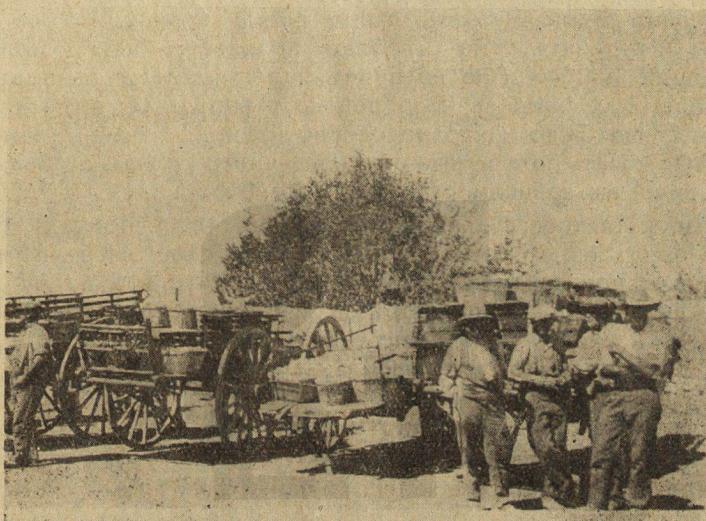
Пристигнахъ въ селото малко преди обѣдъ. Цѣлото село е заобиколено отъ лозя, главно съ винени сортове. Десертните лозя сѫ изключително съ шасла и сенсо отглеждани точно така, както винените, безъ колове, при часовидна система. Можахъ да видя брането и опаковката на шасла за вѫтрешния пазарь. За амбалажъ употребяватъ тѣй нареченото бийо, което има елипсовидно сечене. Тукъ употребяватъ амбалажъ безъ капакъ. Опаковката става на самото лозе. Праздниятъ амбалажъ тежи 1·200 кгр. и струва 2·10 фр. (около 5 лева.) Пълното съ грозде бийо тежи 13 — 14 килограма.

Въ сандъчето се нареджатъ три реда грозде. На дъното се поставя картонъ, който е нагънатъ като пружина. Отъ страна се слагатъ бѣли книги, така че краищата имъ да излѣзатъ малко навънъ отъ края на шайгата. Тѣзи краища сѫ ситно нарѣзани. Следъ като се нареди единъ пластъ грозде, поставя се бѣла книга, изрѣзана елепсовидно. Нарежда се новъ пластъ грозде и пакъ книга и най-после се нареджа последния пластъ трозде, който не се покрива съ нищо.

На всѣка шайга, отъ вѣнъ, е залепенъ дружественъ етикетъ, съ следния надписъ: „Синдикатъ на производителите на десертни грозда отъ Вилньовъ ле Магелонъ“. Отдолу етикетъ нося името на продавача и датата на опаковането.

Съществува специаленъ правилникъ, изработенъ отъ съюза на производителите на десерто грозде, за гроздовитъ тържища. Специално за въпросното село е казано, чѣ тържището започва въ 14·30 ч. и свършва въ 15·30 ч. Като

амбалажъ, може да послужи или бийо*), или холандска щайги (нови). Между гроздата се поставя бѣла хартия. Щайгата трѣбва да носи фирмата на синдиката. Последният снабдява всички производители съ нуждите имъ опаковачни материали. Независимо отъ служебните контролни органи, единъ контролъръ, назначенъ и плащенъ отъ сдружението е на товаренъ съ провѣрката на докараното грозде. Плащането на гроздето става въ брой. Тегленето на щайгитѣ става на общински кантаръ. Не се разрешава на външни лица, безъ работа, да влизатъ въ тържището. Синдикатът не поема

Изгледъ на тържището

отговорността за продаденото грозде вънъ отъ тържището.

Тържището на грозде се намира вънъ отъ селото, на самия край. То представлява единъ площадъ, отъ който е заградено съ телъ едно правожгълно място, около единъ декаръ. На страна отъ тържището има едно малко място, също заградено съ телъ. Каждето се намира една маса и се развѣва френското знаме. Тамъ се намира контролния органъ на синдиката. При входа на тържището застава единъ членъ отъ синдиката, който отбелязва имената на всички производители, които докарватъ грозде на тържището, а също и броя на щайгитѣ. Производителите пристигатъ съ колите си, натоварени съ щайги, влизатъ въ ограденото място и се нареджатъ въ две редици, като между редиците остава едно разстояние отъ 3—4 м. за движение. Колите сѫ обърнати къмъ срѣдата на тържището, а конете сѫ обърнати навънъ.

¹⁾ Този видъ амбалажъ е описанъ въ ржководството по лозарство отъ г. проф. Недѣлчевъ.

Единъ полски пазачъ, въ униформа, изсвирва съ рогъ, въ опредѣления часъ, въ случая въ 14 ч. 30 минути.

Купувачите отиватъ при производителите и започва пазарлъкът. Щомъ като се сключи сдѣлката, купувачът дава една бележка на продавача. Всичко това става много бързо. Щомъ производителът продаде гроздето си, той откарва колата при общинския кантаръ, кѫдето се претегля пълна и после, следъ разтоварването празна. Щайгитъ се стоварватъ въ помѣщенията на купувача. При изхода, сѫщиятъ членъ на синдиката взема сведения отъ производителя на каква цена е продалъ гроздето си и отбелезва цената срещу името му. Въ скоро време тържището се изпразва и оставатъ само нѣколко продавачи, които подържатъ високи цени. Ако до единъ часъ не стане пазарлъка, тържището се закрива, непродаденото грозде се връща обратно, за да бѫде изкарано наново на другия денъ. Имало е случаи, когато половината отъ изнесеното грозде остава непродадено, въ зависимост отъ търсенето.

До като трае тържището, контрольорътъ обикаля, спира се предъ изнесеното грозде и ако се съмнява въ качеството на нѣкоя партида, накарза производителътъ да му донесе една щайга грозде, обръща я върху масата, преглежда гроздето и ако намѣри, следъ вкусането, че всичкото е доброкачествено, позволява на производителя да продава. Въ противенъ случай, връща обратно колата и гроздето не може вече да бѫде изкарано за проданъ.

Доколкото разбрахъ, гроздето което не може да се продаде сѫщия денъ, може да се докара на другия денъ, но не и по-късно.

Точно въ 15 ч. 30 изсвирва рога на пазача. Тържището се закрива и всички се разотиватъ.

Купувачите изплащатъ гроздето въ брой, веднага следъ като се разтовари въ складовете имъ, по уговорената цена.

Цените, получени за гроздето презъ деня, се систематизиратъ, афиширатъ се предъ общинския домъ и се протелеграфиратъ до редакциите на мѣстните ежедневни вестници, въ Монпелие, кѫдето се публикуватъ. Цените се протелеграфиратъ сѫщо до сдружението на гроздопроизводителите въ Клермонъ Леро, което отъ своя страна, държи всички сдружения въ департимента въ течение на цените, практикувани въ различните тържища.

Цените на шаслата, 25 VIII 1938 г., въ описаното тържище, се движеха между 270 и 290 франка стотъ килограма (8·80 до 9·45 лв. единия килограмъ).

Конференцията на лозаро-винарските кооперации

Реколтата презъ настоящата 1938 год. бѣ рекордна по количество, както за десертното, така и за виненото производство. Шестдесет и единъ милиона кгр. грозде, при вагонна криза и несигурност на положението въ централна Европа бидоха изнесени. Тази година, трѣбва да признаемъ, че Експортниятъ институтъ изигра своята роля отлично. Малкиятъ изключения на проявена недобросъвестност, отъ страна на нѣкои износители, не може да се вмени като вина на института, аси остава пасивъ и за смѣтка на самия износителъ. Нашето желание, обаче, е Експортниятъ институтъ да си вземе добра бележка отъ всички тия прояви и въ кръгъ на правилницитѣ и закона да распектира всички ония, които използваха създадения страхъ отъ липсата на вагони и несигурността въ международното положение, като купуваха на по-ниски цени, въпрѣки поетия мораленъ ангажиментъ за минимална цена. Още повече, че Б. Н. Банка пог ангажамента за подържане курса на марката въ деня на изнасяне вагона, а правителството гарантираще плащането.

Ежегодната работа ни носи все повече и повече поуки въ износа. И тази година ни донесе едно разчорование отъ Лондонския пазаръ. Надеждите, градени на него, останаха празни. Причинитѣ за този неуспѣхъ, компитентитѣ сочатъ въ затруднения превозъ. Така напримѣръ, тази година вагонитѣ съ грозде за Лондонъ сѫ пѫтували по 15—20 дни. Належащо е уреждането на транзитното и бързо пѫтуване на вагонитѣ и уреждането на голѣмия въпросъ съ национализиране на Черноморско корабоплаване съ купуването на хладилни пароходи. Този е единствения начинъ за увеличение и то чувствително на нашия износъ, не само на грозде и плодове, но почти и на цѣлия износъ свързанъ съ Англия и другитѣ севѣрни страни. Освенъ това, направения опитъ въ по-голѣмъ мащабъ съ охладяване на гроздето даде много наследнически резултати и Б. З К. Банка ще трѣбва да вложи свои капитали и въ този родъ предприятия. Въ почти всички по-голѣми износни пунктове трѣбва да се построятъ хладилни инсталации, а за по-малкитѣ гари може да се уреди въпроса за предварителното охладяване съ подвижни охладители, каквито напоследъкъ има.

Грижитѣ за износа на гроздето ежегодно даватъ своя благодатенъ резултатъ и ние сме свидетели на единъ чувствително увеличенъ износъ. Единъ милиардъ лева чужда валута ще влѣзе у насъ отъ износа на грозде и плодове, отъ които повече отъ половината е грозде.

Не така стои, обаче, въпросътъ съ винените сортове

грозда. Следът неурожайнитѣ две послодователни год. (1936 и 1937 г.), природата дари лозаря съ обиленъ плодъ. Радостъ за лозаря, обаче, нѣма. Нашетото винопроизводство е нагодено за вѫтрешно задоволяванѣ, а консомацията е такава, че далечъ не може да погълни тазгодишната реколта. Трагедията на лозаря е страшна. Да се боришъ непосилно съ цѣлото си семейство, трудътъ ти да бѣда възнаграденъ щедро, бжчвите да сѫ пълни, а хлѣбъ и дрехи да нѣма.

Българскиятъ Лозарски Съюзъ, който бди надъ интересите на лозаря, свика една конференция съ представителите на лозаро винарските кооперации, която да обсѫди какви конкретни мѣрки трѣбва да се взематъ за разрешение на тазгодишната криза и винарската криза въобще.

Следъ обстойно разглеждане на въпроса конференцията реши:

1. Като най-радикална мѣрка за тази година да се иска отъ правителството Бълг. З. К. Банка да изкупи подъ гаранция на държава отъ производителя 30 милиона литри вино по минимална цена, което вино да го извари на спиртъ, отъ който една частъ да послужи за подсилване вината за износъ.

2. Предвидъ на това, че реколтата на грозде въ Германия е слаба, а така сѫщо и реколтитѣ на страните-вносителки, то имаме всичкото основание да вѣрваме, че тази година ще можемъ да изнесемъ по-голѣми количества вина за Германия. По този въпростъ се реши да се настори предъ Министра на Търговията и Експортния институтъ да се включи и виното въ износните артикули и се поискатъ по-голѣми контингенти за износъ.

Освенъ тия временни мѣрки настоя се да се поискатъ и по-радикални мѣрки, а именно: 1). Виното да се освободи отъ акцизъ, като сѫщия се прехвърли върху ракията и спирта на базата на алкохола. 2). Законътъ за ограничение зараждання да се корегира въ духа на конгресната резолюция и бди за най-строгото му приложение и 3). Часть по скоро да се прокара измѣнение и допълнение на закона за вината, спиртните напитки и оцета, изработени и препоръчани отъ Висшия винарски съветъ презъ 1935 год., съ кое то измѣнение се урежда строежа на бѫдещитѣ винарски изби, вноса на безмитни бутилки и въпроса съ пласимента на винскатото на производителя вино.

Успѣхътъ на тази конференция е очевиденъ. Ние имаме вече законопроектъ за изкупване на 30 милиона литри вино по цена 30 ст. алкохолния градусъ и то безъ акцизъ.

Съ това се цели да се гарантира една минимална цена на виното, подъ която не бива да се слизга. Освенъ това при Експортния институтъ се създаде секция износъ на вино, въ

комитета на която секция участвува и представитель на Съюза ни. Правят се настойчиви постежки и за износъ на вино въ Германия.

Атмосферата се разведрява и ний се надъваме новата 1939 год. да донесе радостъ и щастие на толкотъ много отрудения български лозаръ.

Секретарь на Бъл. лозарски съюзъ,
Ив. Лъвичаровъ.

Ив. Георгиевъ.

Върху проблема за пласмента на тазгодишната винена реколта

Реколтата на вино е рекордна по количество презъ н. 1938 г. Предварителните пресмѣтания допушатъ я да възлиза надъ 240 милиона литри. Това грамадно количество вино спроти възможноститъ на вѫтрешната консумация (която е максимумъ 140 мил. литри въ години на низки цени на виното) поставя въ остро кризисно състояние лозарите-стопани. Поради нарушеното равновесие между търсенето и предлагането въ полза на предлагането, цените на вината сътъ разните райони паднаха подъ производствената имъ стойност. Общо взето, тия цени по настоящемъ се движатъ между 2:30 лв. и 5 лв. за литъръ, като най-ниските цени (2:30 лв.) засегатъ районите на масовото производство, т. е. голѣмото количество произведено презъ н. г. вино.

Щомъ като още сега (края на ноемврий и началото на декемврий) цените съ паднали до размѣрите на кризисния периодъ отъ 1935 и началото на 1936 г., може да си представимъ катастрофата, която ще настъпи идната пролѣтъ въ сѫщите цени, ако не се взематъ бѣрзи мѣрки за стабилизирането имъ.

За да се установи едно подходящо равновесие между предлагане и търсене на вино, съ огледъ да се образуватъ на пазаря поносими за стопанството цени на вината, което ще рече да се стабилизиратъ тия цени, бѣрзата държавна намѣса се налага въ направление да се намѣри [дебуще на значителни количества вино.

Мѣрките, които трѣбва да се взематъ сѫ две:

1. Да се извари частъ отъ реколтата на виното въ спиртъ, който да подслужи за подсилване на вината, предназначени за износъ.

2. Да се направи всичко необходимо, за да се изнесе възможно най-голѣмо количество вино на чуждите пазари, главно въ Германия.

Посоченитѣ две мѣрки сѫ въ тѣсна връзка една съ друга, защото добитиятъ отъ изваряването на вино спиртъ ще бѫде предназначенъ за подсиливането на експортнитѣ вина.

Изваряването на голѣми количества вино въ спиртъ, обаче, изисква оформяването на редица мѣрки отъ фиксаленъ, финансовъ и технически характеръ, които не могатъ да се проведатъ безъ активното участие на държавната властъ и безъ едно специално законоположение за целта. Последното трѣбва така да се нагласи, че да гарантира на производителя поне 30 стотинки на градусъ, по начинъ при 10 градусово вино, литрътъ вино да се заплати по 3 лева. Така фиксираната, следователно, покупна цена на вината за изваряване, поради свободата за предлагане отъ производителя, дава възможност да се създаде единъ регулаторъ на ценитѣ на литръ вино отъ обикновена категория, който автоматически да покачва до и надъ 3 лева цената на литръ вино отъ обикновена категория, по начинъ да се осигури минимално изгодната за лозаря-производителъ цена. Има изгледи да се озакони едно подобно или приблизително подобно положение.

Що се отнася до въпроса за износъ на вино, по всичко изглежда, че въ близко време ще се реализира такъвъ. За това сѫ на лице благоприятни обективни условия. Преди всичко, реколтата на вино презъ 1938 г. бѣше слаба въ Срѣдна и Западна Европа. Поради това, ценитѣ на вината сѫ значително повишени. Така, въ Италия, докато на 1 ноемврий 1936 г. литрътъ експортно вино отъ обикновена категория (11—13⁰) е биль предлаганъ, франко производителя, по 1·20 до 2·40 лв., сѫщата категория вина презъ ноемврий 1938 г. се предлагатъ отъ 4 до 6 лева литъра, франко производителя (като се mine презъ следнитѣ цени между 1 ноемврий 1936 г. и ноемврий 1938 г. 10. I 1937 г. — отъ 2·8 до 3 лв; 14. XI — отъ 3·50 до 4 лв., и 1. VI 1938 г. отъ 4—4·8 лв. на литъръ). Ако имаме такова положение въ Италия, това значи, че най-главниятъ конкурентъ на нашите вина на международния пазаръ е въ неблагоприятна конюнктура презъ предстоящата износна кампания на виното. Въ Франция, все поради слабата и лоша реколта, се търсятъ високоградусни вина. Слабитѣ южни вина (арамонъ) се котиратъ сега по 3·50—3·80 лв. литъра, цени каквито рѣдко сѫ били достигнати въ последнитѣ години.

Търсене на наши вина има отъ германски фирми. Поради слабата реколта на вино въ Германия, подготовкя се значителенъ вносъ на вино въ тази страна. За сега, следователно, главното, ако не и единственото дебуше на наше вино остава пакъ Германия. По настоящемъ се подготовкя износъ на известни количества червено вино за директна консумация. Бѣли вина за директна консумация не се търсятъ, защото

въ Германия се произвеждатъ главно бѣли вина, и поради това, че тѣ сѫ защитени отъ високи вносни мита (450 р. м. за хектолитъръ).

Следъ 1—2 месеци, обаче, ще дойде редъ да се изнася за Германия вино за преработка въ вермути, оцетъ, шампанско и за дестилация. Тая категория вино трѣбва въ повечето случаи да бѫде подсилено съ спиртъ до 23 градуса. Нашата страна би могла да вземе значителенъ дѣлъ въ вноса на такива вина въ Германия, стига да се взематъ на време необходимитѣ мѣрки.

Отъ всичко казано се вижда, че се намираме въ една крайно благоприятна конюнктура за износъ на вино. Благоприятниятъ моментъ не трѣбва да се изпуска, а трѣбва да се впрѣгнатъ всички усилия и да се положатъ всички срѣдства, за да се използва максимално. По този начинъ ще се тури едно начало за намиране на пазаръ на нашето вино въ чужбина, което ще има двоенъ резултатъ: непосрѣдственъ, поради облекчаване на вѫгрешния пазаръ, и посрѣдственъ, поради създаване на психологична основа за отдѣляне на повече грижи и срѣдства за модернизиране на виноизводството ни, което е главното условие за стабилизиране на лозарството у насъ.

Мѣрки за подобрение ценитѣ на вината

Тази година гроздовата реколта по качество и количество бѣ много добра и ние ще получимъ надъ 240 милиона литри вино. Тази изобилна и доброкачествена винена реколта трѣбва да се използува най-разумно, за да донесе по-голѣми доходи за лозара производителъ и да не стане причина да се обезценятъ вината и се влоши винения пазаръ у насъ съ което ще се влоши и безъ това тежкото положение на нашия лозарь.

Действително има обективни условия да се изнесе една голѣма частъ отъ нашите т.г. вина. Поради късните пролѣтни слани презъ текущата година, гроздовата и винена реколта въ Германия и другитѣ срѣдно Европейски държави е значително по-слаба и има възможность да се изнесатъ наши вина на тѣзи пазари. Срѣдно годишно само Германия внася 60 до 90 милиона литри вино, а тази година вноса ще бѫде значително по-голѣмъ и може да надмине 100 милиона литри. Въ Германия ежегодно се внасятъ вина отъ Унгария, Югославия, Италия, Гърция, Чили и други страни. По сѫщия начинъ, ако бѫдемъ организирани и ние бихме могли да изнесеме значителни количества вина въ Германия, съ

която имаме най-оживени търговски връзки. Отъ това следва, че като една първа и най-важна задача на нашето лозарство и винарство за тази година е да се организира износъ на наши вина въ Германия, а при възможност и въ други страни. Това ще бъде отъ грамадна полза и значение за подобрение ценитѣ на вината на вътрешия пазаръ. Нашите вина отъ новата реколта сѫ още млади и въ првите месеци на новата година ще бѫдатъ достатъчно избистрени и годни за износъ. До тогава има достатъчно време, стопански и технически да се изучи този въпросъ отъ отговорните власти и заинтересованите срѣди.

Независимо отъ възможностите за износъ на наши вина въ чужбина, необходимо е и трѣба да се обсѫдятъ и други мѣрки отъ общъ характеръ, които сѫ отъ естество да подобрятъ ценитѣ на вината и да заздравятъ вътрешия виненъ пазаръ, за да не дойдемъ до печалните резултати отъ 1935 година, когато вината се продаваха на едро 1.80 до 3 лв. за литъръ, а плодовитѣ ракии отъ 25 до 30 ст. за градусъ и то безъ особено тѣснене. Тѣзи цени сѫ подъ производствените разходи на лозара и сигурно водятъ нашето лозарство къмъ криза и упадъкъ. Много пѫти при такива изобилни реколти на вино неговата цена е спадала така низко, че не е ползвала нито отдѣлния лозарь и общо е водила лозарския поминъкъ къмъ тежки затруднения.

Въ Франция, кѫдето лозарството е главенъ поминъкъ за голѣма част отъ нейното селско население, държавата е провела редица мѣрки, които иматъ за цель да подобратъ ценитѣ на виното. Известно е, че стопанството е нѣщо живо, което постоянно се развива и измѣня. Затова мѣрките, които засегатъ стопанския животъ на една страна, трѣба да бѫдатъ еластични и гъвкави и да следятъ и се нагаждатъ къмъ измѣнящите се стопански условия. Обратно неправилно е да подчиниме стопанството на едни общо и шаблонно установени мѣрки, които могатъ да бѫдатъ пакостни за стопанското развитие на страната. За това въ Франция е учредена една Постоянна междуведомствена лозарска комисия, която ежегодно се събира и обсѫжда мѣрките, които трѣба да се проведатъ, за да се подобратъ ценитѣ на вината и урегулира винения пазаръ. Тази комисия се свиква отъ Министерството на земедѣлието и се събира веднага следъ общото измѣрване на вината и материалите отъ които се вари ракия отъ новата винена реколта, когато бѫде известно точното количество на измѣрините вина. Решенията на тази комисия, следъ като бѫдатъ обсѫдени и облечени въ закона сила, ставатъ задължителни за всички лозари. Така тази комисия ежегодно въ зависимост отъ получената винена реколта и наличните пазарни възможности опредѣля регламента, който трѣба да се следва отъ винарската търговия,

Примѣрно ако произведеното вино отъ последната реколта надвишава общо за Алжиръ и Франция 78 милиона хектолитри, то комисията взема решение излишъците надъ това количество да се изваряятъ въ спиртъ за известна часть отъ вината и за известна категория производители. Освенъ това известна часть отъ новите вина се блокиратъ (не могатъ да се продаватъ) и се оставатъ въ запасъ къмъ общия националенъ виненъ щокъ. Така въ 1937 година Постоянната лозарска комисия въ Франция, следъ като изследва данните на виненото производство и винения пазаръ въ страната решава: всички лозари, които сѫ произвели надъ 10,000 л. вино, могатъ да продаватъ само 67 на % отъ това количество, а останалото 33% бива блокирано т. е. на може да се прадава. По този начинъ една голѣма часть отъ виненото производство се изключва отъ търсенето и предлагането и не може да бѫде обектъ на винарска търговия. Освенъ това всички лозари, които сѫ произвели повече отъ 40,000 литри вино, задължително изваряватъ една часть отъ сѫщите въ виненъ дестилатъ, който се закупува по установени цени отъ държавния спиртовъ монополь, който гарантира една минимална цена на виното отъ 1.80 до 2.20 лв. за литъръ. Така презъ 1937 въ Франция задължително сѫ изварени повече отъ 380 милиона литри вино, т. е. два пъти повече отъ цѣлото наше винено производство.

При задължителното изваряване на вината, държавата прокарва една политика, която на сърдчава производството на подоброкачествени вина, като задължително изварява всички болни, развалени, дефектни и вина по слаби отъ 7.5%. За всѣки произведенъ хектолитъръ вино (за производители които иматъ надъ 40,000 литри) въ зависимост отъ неговото качество, производителятъ е длъженъ да представи дадено количество дестилатъ на спирния монополъ.

За да се разсрочатъ продажбите на вината и намали свръхпредлагането на такива, което е отъ естество да смущи винения пазаръ и да понижи общо цените на всички вина, то това разсрочване се провежда по следния начинъ. Всички свободни за продажба вина се разделятъ на 10 части и ежемесечно се пушта въ продажба само една десета часть отъ общото тѣхно количество за всѣки отдѣленъ производителъ. Известно е, че срѣдно месечно въ Франция се консумиратъ 45 до 5 милиона хектолитри вино, което трѣбва да излѣзе отъ избйтъ на производителя и да се приобщи къмъ търговски виненъ щокъ на страната.

Тѣзи месечни дѣлове се пушватъ, обаче, за продажба при следните условия и по начинъ да поддържатъ една срѣдна минимална цена за обикновенните вина за текуща консумация 10% алкохолъ.

Така ако винения пазаръ е преситетъ и цената на обикновенитѣ вина е по долу отъ 3·50 лв. за литъръ на едро, то следващия месеченъ дѣлъ не се пуша въ продажба, до тогава, до като не се постигне минимално установеното цена. Пазара е нѣщо много еластично и работи съ най-промѣнливи величини. Затова, ако ценитѣ на виното се покачатъ надъ минимално установенитѣ такива, то „Постоянната лозарска комисия“ решава и преждивременно пуша въ продажба следващия месеченъ дѣлъ вино и т. н. По този начинъ безъ особенни материални жертви отъ страна на дѣржавата по единъ сигуренъ начинъ се работи за подобрене ценитѣ на вината.

Заслужава да отбележиме, че въ Франция акцизнитѣ власти съвместно съ органитѣ на Министерството на земедѣлието си сътридничатъ и провеждатъ общо една установена стопанска политика за страната. Обратно у насъ това сътрудничество не сѫществува, всѣка една отъ тѣзи служби действа изолирано една отъ друга, тѣсно ограничена въ свиситѣ прѣки задачи и често последствията сѫ пакостни и вредни за прогресивното развитие на нашето лозарство. Акцизнитѣ и други данъчни облози могатъ да бѫдатъ едно отлично срѣдство за провеждане на една общо начертана и установена стопанска политика. Единъ погрѣшно установенъ акцизенъ режимъ, или лошо прокаранъ, може да убие и унищожи едно производство и обратно. Затова е наложително необходимо въ една междуведомствена комисия отъ специалисти на Министерството на земедѣлието, Министерството на финансите и заинтересованитѣ производители и търговци, да обсѫждатъ и установяватъ мѣрките за организирането на виненото производството и винарската търговия у насъ.

(Следва)

Атанасъ Бойчиновъ,
агрономъ.

Български лозари,

Сп. „Лозарски прегледъ“ защищава общите лозарски интереси.

Затова, Вашъ дѣлъ е да го получавате, заплащате и проагитирате!

Бълчо Ив. Бълчевъ

инж. агрономъ

Насоки въ производството на лозовия материалъ у насъ

Производството на лозовъ материалъ представлява съществената строителна предпоставка, която обуславя развитието на лозарството въ всички страни. У насъ има на лице всички стопанско културни условия и възможности за разрастването на това производство въ размѣри много по-голѣми отъ днешните съ огледъ на единъ износъ на гладки рѣзници и на най-доброкаачествени присадени лози, за да използваме голѣмите пазарни възможности въ съседните намъ страни. Въ тази насока, въ недалечното минало, ние имахме много насърдчителни указания. По валутни и други причини обаче, усилията на нашите пепиниеристи презъ последните години не намѣриха подкрепата на нашиятъ финансови и отговорни търговски срѣди, за да се потърси дебуше навънъ за това производство. И много естествено, производството на лозовъ материалъ у насъ днесъ е очертано изключително къмъ задоволяване вѫтрешните нужди на нашето лозарско стопанство, които нужди се изразяватъ главно въ поддържане и ремонтъ на старите лозови посаждения у насъ, за нагаждане производството на последните къмъ съвременните нужди на разните пазари.

Когато се хвѣрли погледъ върху приложената на стр. 16 и 17 таблица за производството на лозовия материалъ въ страната, презъ последната стопанска година, се вижда, обаче, че:

1) Отъ голѣмото разнообразие въ миналото на сортовете подложки, днесъ производството на глѣдкъ лозовъ материалъ у насъ се свежда на три само подложки — Шасла X Берландиери 41 Б, Монтикола (Lot) и Мурведъръ X Рупестрисъ 1202, които при едно общо производство отъ кръгло 33,000,000 първокласни рѣзници се разпредѣлятъ така: 20,000,000 първокласни рѣзници (почти 2/3 отъ цѣлото производство), Шасла X Берландиери 41 Б, 10,000,000 Монтикола и 3,000,000 Мурведъръ Рупестрисъ. Само тукъ-тамъ въ страната, като съвсемъ рѣдко изключение, се намиратъ петна отъ незначителни количества отъ Рипария Рупестрисъ 101¹⁴ и др., които едва съставляватъ нѣкакви два процента отъ общото производство.

ПРОИЗ

на гладъкъ лозовъ материал и присадени лози

колия	Гладъкъ лозовъ материалъ				присаденъ			
	произведени рѣзници брой	Шасла Х Берланлиери 416	Монтикола	Мурведър Х Рупестрийсъ 1202	Всичко рѣзници	Афузъ (Болгаръ)	Димята	разни други присадници
лавска	715800	104000	34900	854700	117100	349700	5150	471950
чка	76000	106500	10000	192500	12500	11000	22100	45600
овска	52000	58000	2000	112000	3850	2300	25000	31150
обатска	140000	100000	75000	315000	14000	88000	257000	359000
Загорска	6215000	797000	536000	7548000	65000	225000	537000	827000
новска	402000	1412000	81000	1895000	122000	46000	4000	172000
новска	45000	160000	40000	245000	3600	8500	265500	277600
анска	—	—	—	—	—	—	—	—
ананска	2500000	—	—	2500000	350500	670525	216000	1237025
адивска	480600	143900	54000	678500	147740	72920	345200	565860
енсва	4602990	591350	1782770	6977110	348585	113837	1619806	3106762
ѣховска	634000	1075000	53000	1762000	—	—	—	—
оджишъ	62000	65000	60000	187000	—	—	117000	117000
нишка	74000	49000	12000	135000	16000	—	307000	323000
овска	46500	35000	—	81500	28260	92815	59350	180425
иевска	920250	4343300	648800	5912350	60950	124110	46220	231280
аска	—	—	—	—	—	—	—	—
радска	31000	32000	—	63000	5900	13730	1200	20830
итската	67000	116000	22500	205500	3878	39097	60340	103315
Загорска	1752500	210200	132000	2094700	395575	1028931	1545048	2969554
градска	—	180000	10000	190000	—	—	—	—
анлийс.	30000	30000	—	60000	15760	26300	21850	63910
енска	520000	200000	—	720000	10380	520650	16610	547640
енска	36500	15200	—	51700	46300	82500	7850	136650
ковска	1500	41000	—	42500	—	—	—	—
въ	—	—	—	—	—	—	—	—
раната:	19404640	9864450	3543970	32823060	1767878	4540449	5479224	11787552

В О Д С Т В О

въ страната презъ 1938 година.

О З О В Ъ М А Т Е Р И А Л Ъ

Монтикола, присадени съ:

Монтикола, присадени съ:				Мурведръ х Рупестрисъ и други нѣкото подложки присадени съ:				Промъждане на монтикола		Процентъ на първо кл.	
Афузъ (Болгаръ)	Димягъ	Разни други присадници	Всичко присадени на тази подложка	Афузъ (Болгаръ)	Димягъ	Разни други присадници	Всичко присадени на 1202 и др. подложки освенъ 41 «бо» и Монтикола	Всичко присадени рѣзници поставени на укрепяване	Всичко присадени рѣзници поставени на укрепяване	Всичко присадени рѣзници поставени на укрепяване	Процентъ на първо кл.
13600	128800	2800	145200	4000	10400	4100	18500	635650	55	55	55
58000	52000	196600	306600	4000	10500	15500	30000	382200	55	55	55
34000	24000	60600	98600	2000	1000	1500	4500	134250	60	60	60
700	26000	67000	93700	7000	93000	164000	264000	716700	55	55	55
—	—	—	—	—	—	—	—	827000	55	55	55
032200	1302400	126600	2461200	25200	12500	1000	38700	2671900	55	55	55
3800	5000	5000	13800	1200	800	68200	70200	361600	55	55	55
37000	2000	13700	52700	—	—	—	—	52700	55	55	55
—	—	—	—	—	—	—	—	1237025	55	55	55
168000	55000	263000	486000	49600	12000	35850	97450	1149310	60	60	60
120005	452362	334176	906543	172110	489205	1258564	1919879	5933184	55	55	55
169750	230700	73500	473950	—	—	2050	2050	476000	50	50	50
1500	—	57500	59000	2500	1000	51600	55100	231100	50	50	50
14000	—	124000	138000	3000	—	24500	27500	488500	50	50	50
10300	34160	12270	56730	—	—	2970	2970	240125	60	60	60
097279	1346902	2307238	4751419	70229	145725	75165	291119	5273818	60	60	60
—	33600	8500	42100	3500	13370	2390	19260	61360	55	55	55
4630	10650	15560	30840	—	—	4100	4100	55770	50	50	50
8375	40690	43313	92378	2330	12155	25983	40468	236161	55	55	55
137198	308890	260918	707006	400	42300	14200	56900	3733460	50	50	50
5300	7500	34300	47100	—	—	—	—	47100	50	50	50
7500	30200	37500	75200	—	—	—	—	139110	60	60	60
—	16000	—	16000	—	—	67165	67165	630805	55	55	55
500	1200	—	1700	—	—	—	—	138350	50	50	50
20000	8150	18760	46900	—	—	—	—	46900	50	50	50
943637	4116204	4042825	11102666	347069	843955	1818837	3009860	25900078	—	—	—

Агр. Лозанъ Вълчевъ

Организация и методъ на предупредителната служба за борба съ маната въ Франция,

Първата страна въ Европа, която има нещастието да изпита каква голъма опасност представлява маната за лозовата култура, е Франция.

Маната (*plasmopora viticola*), пренесена отъ Америка, е константирана за първи пътъ отъ Дгъ Deluze въ *Contras (gironde)*. Отъ тукъ тя бърже се разпространява въ страната и започва ежегодно да унищожава голъма част отъ гроздовата реколта. Историята на френското лозарство е отбелезала цѣлъ нанизъ отъ злополучни години, презъ които повече отъ $\frac{1}{3}$ отъ лозовата реколта е била унищожавана отъ маната.

Годините: 1895, 1903, 1910, 1915, 1925, 1930, 1932, презъ които тази болестъ е вземала страшни размѣри съ дали достатъчно доказателства за необходимостта отъ единъ ефикасенъ методъ и нова организация за борба съ това зло.

Ежегодно страната харчи отъ 280 до 560 milона франка за синъ камъкъ въ борба съ маната.

Тѣзи огромни разходи най често оставатъ напраздни. Болестъта въпрѣки прѣсканията взема своя дѣлъ.

Безспорно е, че француздѣ първи проучиха биологията на маната. Тѣ първи дадоха и срѣдства за борба съ нея (бордолезовия разтвори). Но въпреки това болестъта продължава да взема своя дѣлъ.

Имаме въ изследванията върху биологията на тази болестъ все още тѣмни и неизвестни фактори, причини които не даваха възможность да се олучи съ положителност времето за прѣскане за да се предотврати заразата.

Върху опредѣляне подходящия моментъ за прѣскане срещу маната въ Франция отдавна се работи

Още презъ 1898 г. въ Cadillac (Gironde) се създава станция за предупредителна служба подъ директорството на Казо-Козане. Тукъ Капусъ първи създава методъ за доловяване подходящия моментъ за прѣскане.

„Болестъта (маната) върху лозата се явява като последица отъ единъ конфликтъ между растението и паразита, въ присѫтствието на метеорологически факторъ, който непрестанно влияе. Трѣбва винаги да се иматъ предвидъ тѣзи три фактори едновременно“—е основната мисъль на Капусъ върху която се базира неговия методъ.

На тази станция е било поставено за задача да посочва

подходящия моментъ за борба срещу маната. Оидиума, Блакъ-рота и гроздовия молецъ.

Почти едновременно се открива подобна служба и въ Монпелие съ сътрудничеството на Равасъ—тогава професоръ въ Националното училище по земедѣлие въ Монпелие.

Презъ 1910 г. се създава предупредителната служба въ Ахнжеръ, презъ 1918 г.—въ Колмеръ и презъ 1922 г.—въ Клермонъ-Ферандъ, като въ сѫщата година службата отъ Cadillac се премѣсти въ земедѣлския изпитателенъ институтъ при Grand-Ferrad въ Pout dla Maje, близо до Бордо.

Дейността на тази служба, обаче, до скоро се е развила въ изследвания и експериментални уяснения на много незнвестности, които интервениратъ въ проявите и развоя на болестъта.

Като действителни предупредителни служби, тѣ добиватъ своята общественостъ едвѣ презъ последното десетолѣтие. Районите на тѣхната дейност сѫ се постепенно разраствали до като понастоящемъ сѫ включени почти всички по важни лозарски области на страната.

Само предупредителната служба при Бордо има, за сега, въ своя районъ на действие 11 департамента съ около 3 milона декара лозови насаждания (приблизително 3 пжти площа на лозята въ България). Презъ настоящата година тѣзи служби е оповестиха само две прѣскания съ които гроздовата реколта е съвършено запазена.

„Въ години, подобни по своя метеорологически характеръ на текущата лозаритѣ сѫ прѣскали по 8 пжти безъ да успѣятъ да запазятъ изцѣло реколтата си,—ме осведомяваше ржководителя на службата и директора на станцията гнъ Сути.—„Можете да си представите какво огромно спестяване сме направили на лозаритѣ въ нашия районъ, като имаме предвидъ, че само за едно прѣскане се харчатъ по 12 франка на декаръ“.

Останалите станции сѫ запазили тазигодишната реколта въ съответните имъ райони съ оповестяване на 1 до 2 прѣскания.

Добрите резултати на посочените станции, провеждащи предупредителната служба за борба съ маната, презъ последните нѣколко години сѫ на лице. Тѣхниятъ авторитетъ всрѣдъ лозаритѣ разчистиха пжтя на съмнението. Това личи отъ ежегодно нарастване числото на индивидуалните абонати, получаващи непосрѣдствени и най бѣрзи съобщения отъ станциите. Неимовѣрно много бѣрже, обаче, разте числото на полективните абонати, като общини и земедѣлски синдикати.

(Следва)

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Интервю съ френски лозарь

Условията, при които сѫ поставени да работятъ лозарите въ разните страни сѫ различни, въ зависимост отъ многото причини, главно икономически. Не може и не трѣбва българскиятъ лозарь да копира това, както върши неговиятъ колега въ друга страна, макаръ тя да е по-напреднала въ много отношения. При все това, любопитно и поучително е, за нашия лозарь, да знае какъ единъ неговъ събрать отъ по-напреднала, въ техническо отношение страна, работи за да се справи съ многообразните трудности при отглеждането на лозата и особено какъ постъпва за да намали производствените разходи.

Това ме наведе на мисълта да посетя едно дребно лозарско стопанство въ околностите на гр. Монпелие (Южна Франция), въ което собственикътъ самъ влага своя трудъ, подпомогнатъ отъ надничари. Трѣбва да се подчертая, че тукашниятъ дребенъ собственикъ-лозарь отговаря на нашия срѣденъ, даже едъръ стопанинъ. У насъ, обаче, има вече доста лозарски стопанства съ по 30, 50 и повече декари, тъй че, известни практики, прилагани въ френските стопанства представяватъ интересъ и за нашия лозарь.

За целъта влѣзохъ въ връзка съ мѣстните синдикатъ на лозарите отъ Монпелие, който отговаря на наше мѣстно лозарско дружество. Това дружество влязя въ общата конфедерация на лозарите, С. Г. В., което представлява нѣщо като нашия Български лозарски съюзъ.

Отъ тамъ ми препоръчаха стопанството на лозаря Пиеръ Кось, живущъ въ Монпелие, а лозето му се намира на около 7 км. по пътя Монпелие -- Могио. Предупредихъ г-нъ Кось за датата на моето отиване въ стопанството му. Впрочемъ, той, презъ лѣтния сезонъ, живѣе съ семейството си въ кѣщата на лозето си.

Край стопанството му минава хубаво асфалтирано шосе оградено отъ дветѣ страни съ платани, каквите впрочемъ сѫ всички по-главни пѣтища на Франция. По това шосе циркулира отобусъ, които ме откарва една сутринъ въ стопанството срещу 2 франка 25 с. м. (наши пари 5·31 лв.)

Заварихъ г. Кось въ стопанството и влѣзохъ въ разговоръ. За по-удобно, предавамъ разговора си съ френския лозарь въ форма на въпроси и отговори. Трѣбва да спомена, че г-нъ Кось е на около 55—60 години, човѣкъ на работата, съ напукани рѣце, обаче интелигентенъ, начтенъ и нѣкога се впуска въ теоритични обяснения.

— Въ коя община е стопанството Ви, г-нъ Кось?

— Въ землището на общината Могио. Стопанството ми се нарича „Mas du Felibre“.

— Какви съ съобщителните Ви средства?

— Азъ съмъ край шосето Монпелие—Могио. Имамъ си мотоциклетъ.

Въ това време пристигнаха двама работници—строители съ автомобилъ. Оставиха автомобила и започнаха да работятъ помъщение за съчива, въ стопанството на лозаря.

— Какъвъ е размѣра на стопанството Ви?

— Имамъ 48 декара лозя и 2 декара съ люцерна и малко шпаргелъ.

Почти всичкитъ ми лозя съ тукъ, заедно. Имамъ само едно парче лозе отъ другата страна на шосето.

Въ лозето имамъ, както виждате, къща на 2 етажа, малко дворче, засадено съ зеленчуци и нѣколко дръвчета, една конюшна за единъ конь и сега строя помъщение за лозарските си орждия, машини, съчива и пр.

— Какъвъ работенъ добитъкъ имате?

— Имамъ единъ конь на 9 години, който струва 6,000 франка (около 14,160 лева) Конътъ е едъръ и силенъ. Имамъ двуколка съ която пренасяме грозде за ядене. Имамъ и двуколо за пренасяне на торъ.

— Какви орждия и машини имате за лозето?

Г-нъ Кось ми показва своите мотики. Имаше цѣлъ асортиментъ отъ ржчни инструменти—трижгълна мотика, мотика съ три зъба, копачка, обикновени мотики, подобни на пазарджишките, но съ къси сапове и по-малки. Всѣки инструментъ си имаше свое пред назначение. Тризъбците (нѣщо като българския дикелъ) му служи за копане на троската. Други копачки му служатъ за копане на дупки, трети за копане около главините, четвърти за плитка копанъ и пр. Имаше така също, 5—6 вида плугове и култиватори, които съ безъ колела. Има плугче за отгребване на лозята, има 2 рала, има специално плугче за отваряне на бразди при напояване, понеже стопанството има помпа и се напоява, има два култиватора. Споредъ нуждата, частите на нѣкои плугчета могатъ да бѫдатъ смѣняни.

— Какъ извѣршвате прѣсканията?

— Азъ извѣршвамъ самъ прѣскането на лозето си. Имамъ конска прѣскачка, съ която прѣскамъ дневно 10—15 декара лозе. Лозята ми, както виждате съ безъ колове. Рѣжа всичко на чашовидна рѣзитба, която се практикува въ цѣла Южна Франция.

Главините съ засадени на разстояния 1·50 м. на 1·50 м., а имамъ нѣкои парчета лозя засадени 1·20 м. на 1·80 м. система, която тукъ наричаме провансалска.

Докато лозето е слабо развито, прѣскамъ съ грѣбна прѣскачка. По късно прѣскамъ съ конската прѣскачка. Тя изпрѣсква 100 литра въ часъ. Марката ѝ е Tomas. На декаръ отиватъ около 60 литра разтворъ.

— Съ какъвъ разтворъ пръскате противъ пероноспората?

— Употребявамъ бургундски разтворъ, съ 2% синь камъкъ. Бордолезовиятъ разтворъ задръства бързо цицитетъ на пръскачката.

Противъ гроздения молецъ употребявамъ натриевъ арсенатъ, 200 грама въ синкамъчния разтворъ.

Когато пръскамъ отдълно противъ молеца, употребявамъ формулата Magès 500 грама натриевъ арсенатъ и 400 грама варъ за 100 литра разтворъ.

— Какъ извършвате ръзитбата?

— Ръзитбата извършвамъ също самъ. Имамъ цѣла зима на разположение, тъй като тукъ лозята не се заравятъ. Ръжа лозето съ големи ножици, които се движатъ съ две ръце.

— Какво плащате на надничарите?

— Когато имамъ нужда отъ надничари, плащамъ 4 франка (9·44 лв.) на работенъ часъ и 14 литра вино въ седмицата, а на жените наполовина. Използвамъ коня 9 месеца въ годината. Смѣтамъ, че единъ конь е достатъченъ за обработване на 60 декара лозе.

— Какви други работи извършвате въ лозето си?

— Веднага следъ гроздобра, ора съ малъкъ плугъ, който обръща земята. Презъ година торя лозето, съ органически товоре, най-често конски, като смѣтамъ 8 килограма торъ на главина. Торът заравямъ съ плуга, наесень.

— Какви сортове грозда и какви подложки употребявате?

— Тукъ, въ района, най-много се сади арамонъ, следъ това морастелъ буше, гранъ ноаръ, а като десертно—сензо. Когато изкореня нѣкое парче, 3—4 години смѣнявамъ културата — отглеждамъ люцерна, шпаргелъ, овесъ, жито, фий и др. и тогава ригоалвамъ и садя. Засаждамъ вкоренени дивачки, отъ сортовете Монтикола, 3309 или Рипария глоаръ. Забелязълъ съмъ, че лозитъ, присадени върху Монтикола, сѫ по-чувствителни на перноспората, въ сравнение съ тѣзи, присадени върху други подложки. Предпочитамъ като подложка Рипария глоаръ.

На втората година отъ засаждането, присаждамъ на място, на зрело, на разцепъ.

— Какъ напоявате лозето си?

Отварямъ съ специаленъ плугъ бразди измежду редовете и пускамъ вода, която черпя отъ подпочвата. Смѣтамъ 200 литра вода на главина.

— Какво правите гроздето си?

Гроздето преработвамъ на вино въ стопанството си тъй като съмъ доста далечъ отъ кооперативната изба въ Монпелие.

— Какъвъ е акцизътъ върху виното?

— Докато виното е въ избата ми, не съмъ задълженъ

да плащамъ акцизъ. Купувачътъ, при вдигане на виното, заплаща 26 сантима акцизъ на литъръ вино.

— Акцизната властъ позволява ли Ви да продавате на дребно?

— У насъ, производителътъ може да продава виното си на дребно, и въ такъвъ случай плаща по-малъкъ акцизъ. Продажбата, на дребно, обаче, е свързана съ много главоболие и затова предпочитаме да продаваме виното на едро.

— Членъ ли сте на нѣкое лозарско сдружение?

— Да, членъ съмъ на лозарското дружество въ Монпелие. Членската вноска е 15 сантима (35 стотинки) на 100 литри произведено вино.

Организация и развитие на винарските кооперации въ Южна Франция

(Продължение отъ кн. 10 — 1938 год.)

Освенъ това, поради изтъкнатите вече обстоятелства, тѣ сѫ много евтини и не ангажиратъ повече отъ 250 до 3·20 лв. за всѣки литъръ. Това може да се види отъ следните данни за производствения капацитетъ и стойността на известни кооперативни изби въ Южна Франция; изброени както следва въ таблицата на стр. 24.

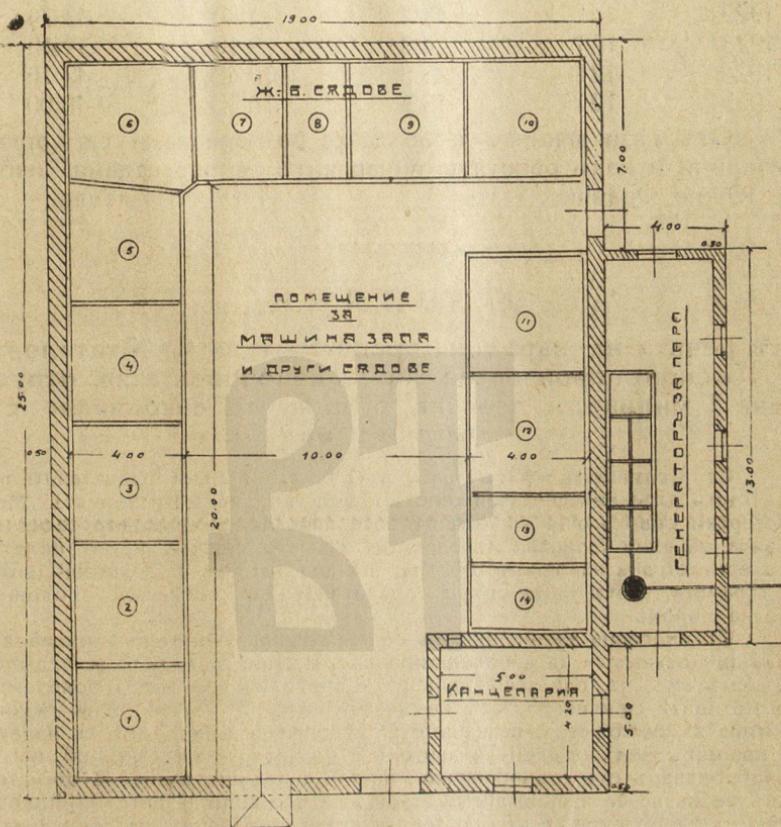
Всички изброени по-горе кооперативни винарски изби сѫ построени следъ 1920 год., съ изключение на тази въ с. Марсиаргъ до Монпелие, която е основана още въ 1910 год. Различието въ стойността на тѣзи изби е доста голѣмо и то се дължи на това, че въ началото всѣка изба е работила по отдѣлно сама за себе си и не е имала достатъчно опитъ въ това отношение, нито винарската техника бѣ добре изучена и утвърдена. Така, повечето отъ винарките изби, който сѫ строени отъ 1910 до 1920 год. си служатъ съ голѣми и тежки елеватори за пренасяне на гроздовата каша отъ мелачките до ферментационните сѫдове. Този начинъ на работа е вече напълно изоставенъ, като скажъ и отъ винарско глядище не издържанъ, защото се изразходва много механическа сила и се замърсява гроздовата каша. Тази система днесъ е измѣнена съ фулопомпите които сѫ много по-малки по обемъ, разходватъ по-мако сила, струватъ много по-евтино, работятъ много по-бързо и съвършенно и гроздовата каша се движи въ една затворена система отъ тръби, при която се избѣгва замърсяването на кашата.

Общо взето, въ началото, при строежа на нѣкои винарски кооперативни изби сѫ допуснати грѣшки, които сѫ причинили излиши разходи за отдѣлните винарски кооперации.

№ по редъ	СЕДАЛИЩЕ НА ИЗБАТА	БРОЙ НА ЧЛЕНОВЕТЪ	ПРОИЗВОДСТВЕНЪ КАПАЦИТЕТЪ ВЪ ХКЛ.	СТОЙНОСТЬ ВЪ МИЛИОННИ ЛЕВА
1	Марсиаргъ	460	140000	36
2	Пине	61	5535	2·5
3	Фелинъ	108	2700	0·0
4	Дзилоне	105	8800	1·5
5	Ла Ливиниеръ	130	5000	1·5
6	Днианъ	133	4600	0·9
7	Кисакъ	51	7000	2·0
8	Сомиеръ	100	20200	4·5
9	Лазанъ	91	9700	3·0
10	Лединянъ	105	16500	3·3
11	Брюженеръ	86	6400	1·3
12	Егъ Мортъ	104	16000	6·5
13	Жонкиеръ	142	10800	4·8
14	Сенъ Жерве	79	10700	3·6
15	Помпинянянъ	78	8500	3·2
16	Емаргъ	95	18000	—
17	Сенъ Диониси	23	8300	3·8
18	Карнасъ	42	5500	2·4
19	Торнакъ	86	9000	2·4
20	Монтифиянъ	157	9300	3·2
21	Белегардъ	85	6000	3·0
22	Фонсъ	91	14000	3·6
23	Банъолсъ	132	11100	2·4
24	Креспианъ	45	12000	3·6
25	Рокъ Моръ	130	13000	3·7
26	Кравесонъ	85	4190	2·6
27	Дюрабанъ	165	20000	3·0
28	Конесъ	120	9800	3·0
29	Белуанъ	120	14000	—
30	Кавайонъ	98	8190	3·0
31	Бехасъ	140	10400	—
32	Опулъ	122	11300	4·8
33	Естегелъ	460	40000	18·0
34	Касанъ	72	11000	3·0
35	Сенъ Естевъ	74	6400	2·4
36	Кодиеръ	173	12800	3·6
37	Самакъ	74	5000	3·2
38	Перпинянянъ Лоро	50	10000	2·2

За това по късно отъ 1921 г. насамъ строежа, обзавеждането и кредитирането на винарските кооперативни изби съ подло-

жени на държавенъ контролъ и се извършва по една приета и постоянно усъвършенствана система, която гарантира едно правилно и прогресивно развитие на винарските кооперативни изби.

Планъ на типова кооперативна винарска изба

Благодарение на тази система и тъзи грижи кооперативните винарски изби въ Южна Франция работятъ при много голѣми икономии, което може да се види отъ приложениетъ по-долу данни за винарската изба въ с. Марсиаргъ, която е една отъ най-старитѣ, най-голѣмитѣ и най-добре организирани кооперативни изби въ Франция.

Данни за производството и използуването на гроздето въ кооперативната изба въ с. Марсиаргъ за 6 последователни години:

Години	1 хектолитъръ вино се получава отъ кгр. грозде	Разходи за 1 хлт. вино по преработвателото лева	Получени отъ второстепенн. продукти за 1 хлт. вино лева	Получени въ повече за 1 хлт вино отъ коопер. въ лева
1920	132	16·0	17·70	120·00
1921	128	18·3	5·18	32·80
1922	141	43·2	14·30	63·70
1923	124	24·3	9·18	39·40
1924	124	23·8	10·40	42·10
1925	124	18·3	14·15	48·00

Отъ тези данни е лесно да се разбере какъ сѫ организирини и какъ работятъ винарските кооперативни изби въ Южна Франция. Следва.

Извадки

отъ речта на народния представител Ст. Стателовъ — Лжковъ произнесена по законопроекта за отпускане 1 милиардъ лева на б. д. ж. за снабдяване съ вагони и др.

Ст. Стателовъ: (Отъ трибуната) г. г. народни представители, азъ съмъ длъженъ да изява своето доволство, че почитаемиятъ Министерски съветъ още въ първото заседание на извънредната сесия ни съзира съ едни сериозни мѣроприятия и законопроекти, които целятъ отъ една страна народната отбрана, отъ друга страна-благоустройството на страната, а отъ трета страна—повдигането на стопанското положение на народа.

Съ внесения законопроектъ се иска да гласуваме единъ милиардъ лева за доставката на необходимите съоръжения за нашето ж. п. дѣло. Азъ съмъ тъстъ, че този законопроектъ е много навремененъ и полезенъ. Въ мотивите си министъръ на финансите ни чертае една тъжна картина за състоянието на нашето желѣзопътно дѣло. Тамъ се излага че нашиятъ желѣзопътенъ инвентарь е полуразрушенъ, че той не е възстановяванъ отъ години наредъ, че той е недостатъченъ. И по-нататъкъ се казва че крайно време е той да биде вече решително подновяванъ, защото трафикътъ на хора и стоки въ страната въ последните години се е значително увеличилъ. Така г. г. народни представители, отъ нѣколко години насамъ износната ни търговия на плодове се е значително увеличила. До като презъ 1936 година имаме износъ на плодове въ прѣсно и въ консервирано състояние отъ 43,720,000 кгр. на обща стойност 352,000,000 лева, презъ 1937 година вече износътъ се увеличи на 54,160,000 кгр. на обща стойност 381,000,000 лева; а презъ 1938 година износътъ се увеличава вече на 105,620,000 кгр. на обща стойност до 23 октомврий г. г., на 888,000,000 лева или въ вагони: до като презъ 1936 год сме имали износъ 8,600 вагони, презъ 1937 година ставатъ вече 11,000, а презъ 1938 година ние имаме вече 21,000 вагони износъ—износъ на разни видове плодове, както казахъ, било то въ прѣсно или консервирано състояние.

Г. г. народни представители, Вие виждате какъвъ голѣмъ скокъ ние имаме между 1937 и 1938 години, ние имаме удвояване на нашия износъ 21,000 вагони сѫ обслужвани съ единъ вагоненъ паркъ отъ 2,400 вагони.

И като имате предвидъ, че единъ натоваренъ вагонъ, заминалъ

за чужбина, до като се върне тръбва да се минатъ минимумъ 20 дни при нормални условия, вие ще направите смѣтка, че съ този вагоненъ паркъ ние абсолютно не можемъ да обслужваме нуждите на българското народно стопанство.

Уважение г. г. народни представители. Какво тръбваше да стане, поради този недостигъ на вагони.

Въ този моментъ въ България останаха неизнесени надъ 2,000 вагона грозде „Болгаръ“ (Афузъ-али), навсъкѫде вече има слани, то е повредено и следователно едно голъмо количество отъ 10,000,000 кгр. грозде на обща стойност 84,000,000 лева остана въ тяжесть на българския лозарь.

Голъми сѫ загубитѣ на народното стопанство, вследствие на липсата на вагони, защото не можеше своевременно да се изнесе гроздето, то презрѣваше. Знайо е отъ всички нась, че за да се изнесе единъ плодъ той тръбва да бѫде обранъ полуузврѣлъ, за да може да издѣржи транспорта, докато отиде за 15—16 дена до консуматора, и понеже липсваха вагони, българскиятъ производителъ тръбваше да обира плодовете презрѣли и по този начинъ гроздето да дава голъми аварии, — развала.

Вследствие на липсата на вагони и упаковката, която се създаде въ производителитѣ, почна се едно малонаддаване, макаръ че ценитѣ въ Германия бѣха твърди, макаръ че бѣха установени отъ началото до край на една база, нашитѣ производители се уплашиха, че тѣхното производство ще остане и почнаха, въпрѣки забраната на Експортния институтъ, скрито да продаватъ на низки цени своето грозде и вмѣсто срѣдно по 6 лв. кгр. даваха го по 4 лв., т. е. 2 лв. на кгр. загуба за българския производителъ спечелиха износителитѣ само, защото липсваха вагони, за да се обслужватъ този износъ. Като имате предъ видъ, че тази година сѫ изнесени 50,000,000 кгр. грозде, да не бѫде по 2 лв. отбита цената, а да бѫде срѣдно по 1 лв., това сѫ 50,000,000 лева и 84,000,000 лева станаха 130,000,000.

Тѣй че, азъ смѣтамъ, доставките на вагони тръбва да се извѣршатъ най-бързо, нѣма време за чакане. И азъ моля г. Министра на желеzниците, когато ще изпълнява тази поръчка, да има предъ видъ да се доставятъ и вагони цистерни за износъ на вино защото тази година производството на вино е съ 100 miliona литри повече. отколкото е нормалното. Това 100 miliona литри производство надъ нормалното ще остане вънще въ страната, ще бѫде хвърлено, неупотребено, ако не бѫде намѣренъ пазарь за него. И представете си сега, че се намѣрятъ нѣкѫде пазари и износътъ се осути само по липса на спациални вагони, защото нито българските търговци винари, нито производителитѣ могатъ да иматъ сѫдове, за да изнесатъ голъмо количество вино. И азъ смѣтамъ, че тръбва въ този случай да се поръчатъ вагони и за това производство, тѣй като то ще остане въ външния пазарь и ще подbie страшно ценитѣ и производителитѣ нѣма да искаратъ даже разноситѣ по производството му.

Вагонната криза е отъ миналата година, но тази година бѣше много остри. Чуждите администрации, вследствие на смѣтните времена въ Европа, които настъпиха точно въ сезона на износа, отказаха да даватъ вагони на българската желѣзнична администрация. И тръбва да кажа, дълженъ съмъ да го констатирамъ, понеже съмъ взелъ най-живо участие при износа въ нашия край че министрътъ на желеzниците взема всички мѣрки, за да може да използува до максимумъ наличните количества вагони. Персоналътъ бѣше стегнатъ до неимовѣрностъ, но задоволяването на нуждите не бѣше по обсъга на чиновника. Липсваха вагони въпрѣки всичките най-строги мѣрки, както виказахъ, катастрофалните последици сѫ на лице.

И въ последно време, ако не бѣше Югославянската администрация, която да ни подържа, нѣмаше да има днесъ въ България само 2,000 вагона Афузъ-али неизнесени, тѣ можеха да бѫдатъ 4 или 5,000

вагони, и тогава загубите за народното стопанство, както казахъ щъха да бждатъ удвоени.

Уважаеми г. г. народни представители, когато се говори за отдълни срѣдства за извършване на нови съоръжения, за подобреие на производството, когато се говори за отдъляне на голѣми суми за напояването, съ което се цели подобренето и разширенето на производството, азъ си задавамъ въпроса: когато ние нѣмаме подобни съоръжения да изнесемъ готовите плодове, готовите стоки, готовото производство, тогава когато кристализиранъ човѣшки трудъ стои и гnie днесъ, безъ да бжде използванъ и безъ да бжде изпратенъ тамъ, кждето трѣба да бжде изпратенъ, за да могатъ хората, които сѫ го извършили, да иматъ срѣдства за преживѣване. И азъ смѣтамъ, че ние когато не сме готови да изнесемъ производството което сега се ражда по българската земя, нѣма смисъль да харчимъ никакви нови срѣдства за увеличението на това производство, защото ние ще изпаднемъ въ хаосъ: въ единъ моментъ ще имаме много производство, безъ да сме готови да го изнесемъ, което ще бжде много по-катастрофално, Следователно, уважаеми г. г. народни представители, азъ смѣтамъ че този законопроектъ, който ни се предлага, ние трѣба да го гласуваме чашъ по-скоро.

Като имамъ всичко това предъ видъ, г. г. народни представители, азъ ви моля, завършвайки, да гласуваме всички единодушно този законопроектъ, защото само така не на думи, а на дѣло ние ще докажемъ, че милѣемъ и работимъ за трудолюбивия български народъ, който съ тежъкъ трудъ изкарва своята прехрана, не само на думи, както се казва, да имаме трижи за българското село и за българския производителъ-думитъ не хранятъ, не топлятъ — а трѣба съ дѣла да докажемъ, че действително се грижимъ да задоволимъ нуждите на тѣзи, които деновоно работятъ, за да препитаватъ своите семейства. (Ржкоплѣскания).

РЕЗОЛЮЦИЯ

Конференцията на делегатите на лозаро-винарските кооперации въ България, свикана по инициативата на Българския Лозарски Съюзъ, заседавала на 20—22 ноември 1938 г., следъ изслушване рефератите: „Належащи реформи въ акцизната система“, отъ проф. Н. Недѣлчевъ; „Перспективи за износъ на вина отъ България“, отъ инж. Ив. Георгиевъ и „Данъчни тѣжести въ лозарството и винарството“, отъ г. Ив. Лѣвичаровъ и следъ останали разисквания, като взе предвидъ:

1. че тазгодишната винена реколта е рекордна въ количествено отношение, при добро качество;
2. че цените на виното сѫ спаднали въ едно кжсо време съ 50%, като се предлагатъ голѣми количества, безъ да има купувачи;
3. че при днешното положение на винения пазаръ едва половината отъ винената реколта ще може да се пласира, а другата ще остане да тегне върху бжещата реколта;
4. че населението на лозарските райони е хвърлено въ тревога отъ силното спадане на цените на вината и ракиите и липсата на пазаръ;
5. че днешната акцизна система съ своите ограничения и санкции тормози, както виненото производство, така и търговията и пречи извѣнредно много на пласмента въ страната, най-надеждния отдушникъ;
6. че виното на насъ се консумира въ много ограничено размѣръ, до 20 литри на глава годишно, докато въ други страни срѣдната консумация достига 160 литра на глава годишно;
7. че виното, при старото лозарство, е било истинско народно питие и се е консумирало въ двоенъ размѣръ отъ сега;

8. че съществува известно търсене на вино за страните на централна Европа, особено за Германия и има всички изгледи да може да се изнесе вино от страната;

9. че евентуалният износъ на вино ще се спъне от липсана на транспортни бурета, цистерни и скъпия превозъ по Б. Д. Ж.;

10. че при изобилието на плодови ракии и плодов спиртъ няма място за производство на индустриска спиртъ;

11. че въпреки всички усилия една голема част от вината ще останат непласирани до идната реколта.

РЕШИ:

ДА НАСТОИ ПРЕД г. МИНИСТРА НА ФИНАНСИИТЕ ДА НАРЕДИ:

1. Да се премахне акциза на виното съз всички формалности по производството, продажбата и пласмента, за да стане последното свободен пазарен артикулъ, като по този начин се разшири значително пласмента му.

Акцизът на виното да бъде прехвърленъ върху плодовите ракии и спирта, като последните се обложатъ на градусъ алкохоль.

2. Да се разшири изваряването на най-малко 30,000,000 литри вино върху спиртъ безъ допълнителенъ акцизъ. Получениятъ спиртъ да се закупи отъ Б. З. К. Банка, подъ гаранцията на държава и да се блокира отъ нея до нормализиране положението.

3. Да се разреши безмитния вносъ на бутилки, нужни за винарството.

4. Да се възстановятъ предишниятъ акцизъ и общински налогъ на бирата.

5. Да се премахнатъ ограниченията при приготвянето и манипулирането на вината за износъ, като се уреди плащането да става по клиринговите спогодби.

6. Да се дадътъ привилегии и предпочитания на винарските кооперации за изваряване на вина и ракии върху спиртъ, като се премахнатъ известни ограничения.

7. Да се прокара върху най-скоро време законопроекта за премахване данъка върху оборота на кооперациите.

8. Да се назначи при Министерството на финансите, отдѣлъ Акцизи, единъ винарь-специалистъ, който да осъществява отдѣлението по всички въпроси, засържащи интересите на лозарството.

9. Да се разреши на лозаръ-производителъ да продава винската си вино за оцетъ безъ допълнителенъ акцизъ и безъ ограничения на киселинния градусъ.

ДА НАСТОИ ПРЕД г. МИНИСТРА НА ЗЕМЕДЪЛИЕТО ДА НАРЕДИ:

1. Да бъде внесенъ частъ по-скоро въ Камарата законопроекта за изменение закона за уреждане засажданията на лозята, въ духа одобрението и приемът въ конгреса на Българския Лозарски Съюзъ.

2. Да бъде внесенъ въ Камарата върху най-скоро време законопроекта за изменение и допълнение на закона за вината. спиртните напитки и оцета, въ духа и препоръките, дадени отъ Висшия винарски съветъ презъ 1936 година.

3. Да се обложи изнесеното грозде съ 20 стотинки на килограмъ, като получената сума послужи за подсилване сръдствата на Б.З.К. Банка, предназначени за постройки на хладилни инсталации, вакумни инсталации, винарски изби и антрелозити. За целта да се образува специаленъ фондъ при Б. З. К. Банка.

4. За поощрение износа на виното да се предвидятъ въ бюджета на Министерството суми за даване премии на износителите на вина.

**ДА НАСТОИ ПРЕДЪ г. МИНИСТРА НА ЖЕЛЪЗНИЦИТЕ
ДА НАРЕДИ:**

1. При доставката на вагони да се закупятъ достатъчно количество вагони за износъ на грозде и най-малко 30 вагона-цистерни за износъ на вино и обслужване във вътрешността.

2. Вината за вътрешна консумация да пътуватъ по уеднаквена тарифа, а предназначениетъ за износъ — уеднаквена и намалена тарифа за всички посоки до изностните пунктове.

3. Да се сключат конвенции съ съседните ж. п. администрации съ специални благоприятни тарифи, подобни на „Адрия Тарифа“.

ДА СЕ НАСТОИ ПРЕДЪ г. МИНИСТРА НА ТЪРГОВИЯТА ДА НАРЕДИ;

1. Да не се правятъ ограничения на лозаро-винарските кооперации при откриване на складове и винарници (питийни заведения).

2. Да се издействатъ отъ страна на Експортния институтъ контингенти за износъ въ чуждите страни на по-големи количества български вина.

3. Да се издейства отъ германското правителство да бждатъ коригирани нормитъ на внасяните отъ България вина съобразно химическия съставъ на нашите натурални вина.

4. При сключване на търговски договори съ страните вносителки на вина да се вземе предъ видъ като износенъ арткуулъ и виното.

**ДА НАСТОИ ПРЕДЪ г. УПРАВИТЕЛЯ НА Б. З. К. БАНКА
ЗА СЛЕДНОТО:**

1. Да продължи строежа на винарски изби.

2. Откупенитъ условно отъ Б. З. К. Банка изби да се откупятъ окончателно и се поставятъ при равни условия съ винарските изби, собственостъ на Банката.

3. Б. З. К. Банка да построи антрепозити за манипулация на вината, предназначени за износъ.

4. Същата да построи въ най-главните износни пунктове хладилници.

5. Същата да достави транспортни бъчви най-малко за единъ милионъ литри, за евентуаленъ износъ на вино.

6. Същата да предвиди въ новия си бюджетъ още единъ инспекторъ експертъ по вината.

7. Същата да кредитира съ вариантенъ заемъ и отдълните лозари срещу ракии.

Бюро на конференцията:

Председателъ: Секретарь:
(п) проф. Н НЕДЪЛЧЕВЪ. (п) ИВ. ЛЪВИЧАРОВЪ.

Върно съ оригиналата.

Секретарь: Иванъ Лъвичаровъ.

Положението на пазаря.

Макаръ че, презъ пролѣтта лозята почти въ цѣла югозападна Европа, особено въ северна Франция и Германия да пострадаха отъ сланитъ до 60%, въ замѣна на това тазъ година минава като непероноспорна. По тази причина лозята дадоха на всѣкажде добра реколта, защото на много място, както въ Франция, така сѫщо и въ Германия минаха съ две прѣскания. Поради намалената консумация на масите и добрата реколта ценитъ на вината въ всички страни не сѫ особено задоволителни, освенъ въ Германия гдето сѫ точно опредѣлени.

Германия. Младитъ вина се оформяватъ като много добри, осо-

бено бѣлите, коио сѫ богати на екстрактъ. Пазаря преди празниците бѣше доста оживенъ, но сега е слабъ. Въ судетската областъ, гдeto поради събитията грозdobera се извърши доста късно, вината сѫ дос. та добри и се търсятъ, както отъ пазаря на Виена, така сѫщо и отъ стара Германия. Реколтата въ Германия тази година възлиза за всички обласи около 250 до 300 милиона литри,

Франция. Реколтата презъ настоящата година е добра въ качествено отношение, поради това, че перносората и тукъ не се прояви, освенъ късно презъ есента, когато изплаши лозарите и тѣ започнаха да прѣскатъ, но безъ никаква полза. Това се отнася само до южните райони. Запасите отъ миналата година сѫ значителни. Реколтата презъ настоящата година се изчислява на 5,800,000,000 литри вино, за Алжирия на 2,200,000,000 литри, а за Тунисъ на 210,000,000 литри. Цените се движатъ за Монпелие за вина отъ 8.5 до 10%, спиртъ отъ 15 до 16, 25 фр. за хектолитровъ градусъ или по 3 лв. наши пари за литъръ вино. Въ Алжирия има вина подъ три лева.

Италия. Реколтата презъ настоящата година е почти нормална и има доста запаси отъ миналата година.

Унгария. Реколтата нормална. Вината добри, но съ много слабъ пазаръ.

Югославия. Реколтата изобилна, пазаря слабъ съ незадоволителни цени.

Ромъния. Реколтата много добра, но поради старите запаси цената е много низка. Държавата опредѣли да се заплаща по 5 лей премия за всѣки изнесенъ литъръ вино.

У НАСЪ

Поради благоприятните условия по която причина перносората не можа да нанесе никакви вреди по лозите, то реколтата се оказа много добра, особено въ южната част на страната. Липсата на оживление поради сушата, населението е ограничило много своите нужди и консумацията е доста намалена. Цената на вината се движи около три лева за литъръ. Следъ прокарване законъ за закупуване на слабите вина отъ Б. З. Б. пазаря естествено ще се подобри. Пазаря на вината и ракийтъ за сега е много слабъ.

И. Д.

ХРОНИКА

Министъра на Земедѣлието е внесълъ проекто-законъ за подобреие цените на вината. Съ този законъ се цели да се улесни продажбата на добрите вина, като по-слабите такива бѫдатъ закупени по една минимална цена отъ Българската Земедѣлска и Кооперативна Банка и бѫдатъ изварени въ виненъ спиртъ. Този виненъ спиртъ ще се употреби за подсилване на индустриталните вина предназначени за износъ.

Така ще бѫдатъ отстранени слабите долнокачествени, дефектни и съмнителни вина отъ пазара, за да не понижаватъ цените и нелоялно да конкуриратъ добрите вина.

Отъ друга страна това ще даде възможност на много лозари да осребрятъ своите слаби вина, за да не бѫдатъ принудени по липса на пари да ги даватъ на безценица.

* * *

Въпрѣки неблагоприятните политически и други събития по време износа на нашите десертни грозда, тази година ще бѫде рекор-

дна въ това, отношение, защото общо износа на десерти грозе надминава бруто 60 милиона килограма и възлизашъ общо на стойност повече отъ 500 милиона лева.

Освенъ това сѫ изнесени около 3.2 милиона килограма винени грозда, подъ формата на пулпъ за приготвянето на гроздовъ мармеладъ въ чужбина.

* *

Председателя на Бълг. Лозарски Съюзъ г. проф. Н. Недѣлчевъ, се завърна въ страната отъ обиколката си въ Франция и Португалия—отъ м. августъ до ноемврий 1938 год. Взелъ е участие като представител на Министерството на земедѣлието и държавните имоти, въ годишната сесия на Международното винарско бюро въ Парижъ и въ националния празникъ на френските вина въ гр. Авиньонъ. Обиколил е лозарските райони въ южна Франция, като е проучилъ нововъведенията въ кооперативните винарски изби и дестилерии, следъ което е взелъ участие въ международния лозарски конгресъ, състоялъ се презъ м. октомврий м. г. въ гр. Лисабонъ—Португалия.

Нови книги

Излѣзе отъ печатъ книгата : „Ампелография“ (описание на сортовете лози), отъ г. проф. Н. Недѣлчевъ. Книгата е издание на Софийския университетъ. Съдѣржа 223 страници, съ 81 фигури на грозда и една цветна карта, която показва колко лозя има въ балканските страни и какъ сѫ разпределени по области, сортовете имъ.

Книгата е потдѣлена на нѣколко части: начинъ на описание на сортовете, по-важните американски подложки, по-важните директни сортове, описание на 38 български сортове и най-после, описание на по-важните чуждестранни сортове лози за ядене, за вино и за стафиди.

Книгата представлява единъ много цененъ приносъ въ нашата стопанска литература. Всички засегнати въ нея въпроси сѫ разработени и изложени съ една голѣма кометентност, кждето сѫ съчетани всестранната ерудиция и дългогодишните опити и наблюдения въ живота и широката стопанска практика на проф. Недѣлчевъ.

Книгата е единъ много цененъ и необходимъ наржчикъ за всѣки български агрономъ и за всичките наши земедѣлски училища. Тя ще даде сѫщо винаги много поучителенъ материалъ и съвети и на всички стопански деятели и земедѣлци-стопани, които иматъ досегъ съ лозарството.

Препоръчваме книгата на всички наши читатели, на които тя ще послужи за справка по всички въпроси, които засѣгатъ сортовете лози.

Цена 80 лева. Доставя се отъ книгоиздателство Чипевъ — София.

инж.-агр. Бѣлчо Ив. Бѣлчевъ.